

Aan

Expertisecentrum Publieksparticipatie
Postbus 30316
2500 GH DEN HAAG

Plaats en datum

Ons kenmerk
Br-secr. 180N

Uw kenmerk

-

Onderwerp:

NWEA-reactie op ontwerp Nationaal Waterplan en Beleidsnota Noordzee.

De regering heeft zeer ambitieuze plannen voor windenergie op de Noordzee. NWEA ondersteunt een hoog ambitieniveau waarbij de lat wat NWEA betreft, nog aanzienlijk hoger zou moeten liggen dan 6.000 MW.

Aanwijzing van windenergiegebieden en zoekgebieden

In het Nationaal Waterplan worden twee windenergiegebieden aangewezen, Borssele en IJmuiden. Samen zouden deze gebieden voldoende ruimte moeten bieden voor 6.000 MW. Op basis van een nadere afweging ten aanzien van overig gebruik en mogelijke effecten op het mariene ecosysteem zal nog bepaald moeten worden hoeveel ruimte deze gebieden werkelijk bieden.

Ook, zo schrijft de regering, zal nog nader onderzoek plaatsvinden naar de natuurwaarden in Bruine Bank en de Zeeuwse Banken. Op basis hiervan zal bepaald worden of verdere beperkingen gesteld moeten worden aan de realisatie van windenergie in deze windenergiegebieden.

Naast twee windenergiegebieden zijn twee zoekgebieden aangewezen, Hollandse kust en ten noorden van de Waddeneilanden. In de visie van de regering moet in deze gebieden vóór 2020 een aanzienlijk windvermogen worden gerealiseerd. Minimaal 1.000 MW ten Noorden van de Waddeneilanden en 3.000 MW relatief dicht onder de kust tussen Hoek van Holland en Texel. Voor deze beide zoekgebieden moeten in een brede maatschappelijke

Korte Elisabethstraat 6
3511 JG Utrecht
Tel (030) 2316977
Fax (030) 2341176
E-mail info@nwea.nl
www.nwea.nl

KvK 30205283

BTW nr. 8150.88.826.B01

kosteneffectiviteitanalyse de eventuele consequenties voor bestaand gebruik en voor het mariene ecosysteem worden vergeleken met windenergie. Naar het oordeel van NWEA lijkt de tijd tot 2020 zeer krap om deze brede maatschappelijke analyse uit te voeren en vervolgens nog binnen de planperiode het gewenste windvermogen te realiseren.

Het gebied Hollandse kust tussen Hoek van Holland en Texel is het meest kosteneffectief voor windenergie, omdat op een relatief ondiepe plek gebouwd kan worden dichtbij aanlandingspunten waar in deze planperiode voldoende capaciteit op het hoogspanningsnet beschikbaar komt, aldus het Nationaal Waterplan. Het windenergiegebied IJmuiden biedt eveneens goede inpassing van windenergie, zodat tezamen hiermee de doelstelling 6000 MW geïnstalleerd vermogen in 2020 behaald kan worden. Daarbij komt dat de inpassing en aansluiting van voldoende vermogen vanaf 2014 alleen mogelijk is op de locaties IJmuiden en Hollandse kust. Op de beide andere locaties is dat pas vanaf 2018 mogelijk.

Gelijkwaardig beoordelingskader

Windenergie op de Noordzee is als 'new-kid-on-the-block' helaas de sluitpost bij de verdeling van de beperkte ruimte. Bestaand gebruik, met name olie- en gaswinning en de scheepvaart gaan voor. Bij bestaand gebruik wordt voorbij gegaan aan de significante effecten die deze activiteiten kunnen hebben op het mariene ecosysteem en de natuurwaarden van bepaalde gebieden van de Noordzee, in tegenstelling tot wind op zee waar juist zeer zware eisen worden gesteld aan natuur- en milieuonderzoek. Wij vragen u windenergie bij gebiedsselectie, vergunningverlening en het opstellen van monitorings- en evaluatieprogramma's gelijk zoals de reeds jaren bestaande functies op de Noordzee te gaan behandelen. Er dienen op de Noordzee gelijke regels te gaan gelden voor de beoordeling van veiligheidsrisico's en ecologische effecten voor alle activiteiten.

Dit geldt voor zowel de aangewezen gebieden alsook het zoekgebied "Hollandse Kust" waar windenergie het meest kosteneffectief kan worden gerealiseerd. NWEA wil de regering nadrukkelijk verzoeken om bestaand gebruik ruimte te laten maken voor windenergie bij het aanwijzen van windenergiegebieden in het zoekgebied Hollandse kust en het aangewezen gebied IJmuiden. NWEA verzoekt de regering haar te betrekken bij dit proces tot aanwijzing en daarbij is NWEA graag bereid om haar kennis en ervaring in te brengen.

Olie- en gaswinning

Voor olie- en gaswinning wordt een veiligheidszone van 500 m ten opzichte van platforms gehanteerd. Daar waar het platforms met helikopterdek betreft, is het vertrekpunt een obstakelvrije zone van vijf zeemijl (= 9,3 km). Bij verdere uitwerking kan blijken dat in specifieke situaties meer maatwerk en dus een kleinere zone mogelijk is. De overheid gaat voorbij aan het feit dat veel olie- en gasvelden op korte termijn (2010/ 2015) leeg zijn of zullen raken. In samenwerking met initiatiefnemers van offshore windparken kan het voor operators van olie- en gasplatforms aantrekkelijker worden om deze "kleine velden" leeg te maken. Daarnaast kan in de vergunning van een windpark worden opgenomen dat het windpark (of een aantal turbines) pas gebouwd kan worden na verwijdering van het desbetreffende platform.

Korte Elisabethstraat 6
3511 JG Utrecht
Tel (030) 2316977
Fax (030) 2341176
E-mail info@nwea.nl
www.nwea.nl

KvK 30205283

BTW nr. 8150.88.826.B01

Zelfs in het windenergiegebied IJmuiden liggen drie platforms waar een afstand van vijf zeemijl in acht dient te worden genomen. NWEA vraagt meer flexibiliteit en maatwerk in de aan te houden veiligheidszones, vijf zeemijl is in veel gevallen niet nodig.

Zandwinning

Ten aanzien van zandwinning wordt getracht om windenergiegebieden zoveel mogelijk buiten de 12 mijlszone aan te wijzen, omdat binnen de 12 mijlszone zandwinning het meest kostenefficiënt is te realiseren, aldus de Beleidsnota Noordzee. Ook windenergie is het meest kostenefficiënt te realiseren zo dicht mogelijk bij de kust. De afweging van beide belangen dient gebaseerd te zijn op een kosteneffectiviteitanalyse in combinatie met een (ecologische) aanvaardbaarheidsanalyse. Dit betekent dat bij de aanvaardbaarheidanalyse ook de kosten aan de betrokkenen inzichtelijk worden gemaakt.

Scheepvaart

Voor windparken wordt in het Ontwerp een afstand van 2 zeemijl (= 3,7 km) tot scheepvaartroutes aangehouden. Op dit moment bevinden zich op het NCP meerdere olie- en gasplatforms op de standaard afstand van 500 m van drukke scheepvaartroutes. Een aantal platforms bevindt zich zelfs middenin een scheepvaartroute. Ondanks het aanzienlijk grotere veiligheidsrisico van een aanvaring met een olie- of gasplatform zijn er kennelijk geen onaanvaardbare scheepvaartrisico's bij een veiligheidsafstand van 500 m. NWEA is van mening dat het uitgangspunt voor de afstand tussen scheepvaartroutes en offshore windparken eveneens een afstand van 500 m dient te zijn, tenzij uit kwantitatieve risicoanalyses een onaanvaardbaar scheepvaartrisico blijkt.

Een nadere analyse van de mogelijkheden en beperkingen van de aangewezen gebieden, volgens de ontwerp Beleidsnota Noordzee, leert het volgende:

Het windenergiegebied "Borssele" voor de Zeeuwse kust is tevens zoekgebied voor een energie-eiland. De risico's voor de scheepvaart zijn op deze locatie groter dan op de andere drie locaties, maar volgens de ontwerp Beleidsnota Noordzee "beheersbaar". Voor de meest kosteneffectieve toepassing van windenergie op zee moet gekozen worden voor het zoekgebied "Hollandse kust". Op deze locatie zijn er volgens de ontwerp Beleidsnota Noordzee mogelijk nadelige effecten voor een vlotte en veilige toegang van de havens.

Omdat de scheepvaartsector als één van haar bezwaren aangeeft dat een schip bij een dreigende aanvaring altijd naar stuurboord moet (kunnen) uitwijken, lijkt het NWEA van groot belang om onderzoek te doen naar een grotere afstand uitsluitend aan de stuurboordzijde van een scheepvaartroute, in combinatie met de standaard afstand van 500 m aan de bakboordzijde.

NWEA stelt voor om vergelijkende risico-analyses te laten uitvoeren met de volgende uitgangspunten voor de afstand tussen een scheepvaartroute en offshore windturbines:

- een afstand van 500 m aan beide zijden van een scheepvaartroute;
- een afstand van 500 m aan de bakboordzijde en 2 zeemijl (=3,7 km) aan de stuurboordzijde van een scheepvaartroute;
- een afstand van 2 zeemijl (=3,7 km) aan beide zijden van het hart van de scheepvaartroute.
- een afstand van 2 zeemijl (= 3,7 km) aan beide zijden van scheepvaartroute zoals de scheepvaartsector wenst;

Korte Elisabethstraat 6
3511 JG Utrecht
Tel (030) 2316977
Fax (030) 2341176
E-mail info@nwea.nl
www.nwea.nl

KvK 30205283

BTW nr. 8150.88.826.B01

Verbetering scheepvaartveiligheid zoekgebied Hollandse kust

De volgende veiligheidsbevorderende maatregelen kunnen gelijktijdig met de realisatie van offshore windparken worden geïmplementeerd:

- gedeeltelijke aanpassing van de omvang van de zoeklocatie met name dichtbij de hoeken van het windgebied in de directe omgeving van kruisend druk scheepvaartverkeer;
- rekening houden met de al bijna lege gas- en olievelden waarbij de productielicentie tussen 2010 en 2015 afloopt, zodat al veel platforms in het aanloopgebied van de havens worden verwijderd waardoor de scheepvaartveiligheid aanzienlijk kan worden verbeterd;
- toepassen van "Windpark Traffic Monitoring" door uitbreiding van het VerkeersManagementSysteem tot en met de zeegebieden met offshore windparken;

Op termijn wordt verwacht dat de uitbreiding van de AIS-transponderplicht tot visserij schepen ook de veiligheid rond offshore windparken zal verbeteren. NWEA vindt het gewenst dat Nederland zich in internationaal verband maximaal inzet dat ook recreatieschepen een AIS-transponderplicht krijgen. Tevens dienen de AIS-monitoring-faciliteiten van de Kustwacht en Havenmeesters te worden uitgebreid. Op zeeschepen dient de AIS-monitor geïntegreerd te worden met de radar op de ECDIS-schermen op de brug, waarbij een filter voor AIS moet kunnen worden toegepast dat alleen AIS-transponders tot een afstand van bijv. 5 of 10 of 20 zeemijl op het scherm gepresenteerd worden.

Beleidsproces in ontwikkeling

Momenteel (juni 2009) is het proces vanuit het Ministerie van Verkeer en Waterstaat voor de aanwijzing van windenergiegebieden in de zoekgebieden Hollandse Kust en Ten noorden van de Waddeneilanden nog volop aan de gang. NWEA volgt dit proces nauwlettend en deelt gedurende het proces haar visie met het Ministerie. Indien dit proces leidt tot een andersluidende zienswijze dan verwoord zoals in deze NWEA reactie, dan zal NWEA dit nog apart schriftelijk aangeven.

Met vriendelijke groet,

Ton Hirdes,
directeur NWEA

Korte Elisabethstraat 6
3511 JG Utrecht
Tel (030) 2316977
Fax (030) 2341176
E-mail info@nwea.nl
www.nwea.nl

KvK 30205283

BTW nr. 8150.88.826.B01